

Man kan sammenligne sprog på mange måder. Der er tit både forskelle i

- Ordforråd
- Udtale
- Skriftsprog
- Sætningsstruktur
- Bøjninger

Det betyder, at der kan være stor forskel på, hvordan forskellige sprog udtrykker det samme indhold. Selv en kort sætning som "enhver har ret til undervisning" (en af de rettigheder, der fastslås i menneskerettighedserklæringen), kan se meget forskellig ud på forskellige sprog.

I skal nu sammenligne denne sætning på en række sprog. Selvom sætningerne ser meget forskellige ud, betyder de det samme.

Første sætning i Menneskerettighedserklæringens artikel 26. stk. 1 lyder på dansk:

Enhver har ret til undervisning

Sætningen: "Enhver har ret til undervisning" har på dansk følgende sætningsstruktur:

Enhver har ret til undervisning

S   **V**   **O**
(grundled) (udsagnsled) (genstandsled)

Sammenlign med den tilsvarende sætning på grønlandsk, somali, arabisk, tyrkisk og latin.

SPROGLIG IAGTTAGELSE (SYNTAKS)

1. Bruger alle sprog lige mange ord til denne sætning? Hvis der er flere ord, hvilken type ser det så ud til at være?
2. Tror I, sætningen på alle sprog indeholder de samme sætningsled? Hvorfor/hvorfor ikke?
Prøv om I kan identificere sætningsleddene på de forskellige sprog.

Hvad fortæller det jer om sætningsstrukturen på disse sprog?

DANSK	Enhver har ret til undervisning			
GRØNLANDSK	Kinaluunniit Alle	pisinnaatitaa-voq rettighed- (3 p. sg)	atuar-ti-taa-ni-ssa-mut læse-lade-PASSIV-FREMTID- ALLATIV	
SOMALI	Qof Person	kastaa enhver	wuxuu xaq han ret	u leeyahay inuu helo har (3 p. sg) at få
ARABISK	<p>لكل شخص الحق في التعلم</p> <p>Li- Kul shakhs alhaq fii alta3alum</p> <p>Til alle mennesker retten i undervisning</p> <p>*De arabiske skrifttegn læses fra højre, mens transskriptionen med latinske bogstaver (chat-arabisk) læses fra venstre, ligesom oversættelsen nedenfor. Farverne markerer hvilke af de arabiske tegn, der svarer til de chat-arabiske gengivelser.</p>			
TYRKISK	Her hver	şahsı- n person -GEN	öğrenim uddannelse	hak-kı var- dir ret-HANS er- FAKTUM
	<p>(genitiv kasus: ejefald, dvs. personens)</p> <p>*På tyrkisk understreger endelsen -dir, at det er et faktum, der gælder.</p>			
VIETNAMESISK	Mọi người Alle	đều mennesker	có quyền PRÆD har ret	được học hành opnå uddannelse
	<p>*På vietnamesisk bruges đều som prædikativmarkør, og skal stå før verbet</p>			
FINSK	Jokais-ella enhver-ALLATIV	on er (3 p. sg)	oikeus ret	saada opetus-ta få undervisning-PART
	<p>(allativ kasus: til/for)</p> <p>(partitiv kasus: objekt)</p>			
LATIN	Sua-e I sig selv	quisque enhver	doctrina-e undervisning-GEN	ius habe-t ret (AKK) have- (3. sg)

SPROGLIG IAGTTAGELSE (MORFOLOGI)

Se på disse ord på tyrkisk, grønlandsk, finsk og latin.

Hvad har de til fælles?

TYRKISK	şahsı- n person-GENITIV	
GRØNLANDSK	atuar-ti-taa-ni-ssa-mut læse-lade-PASS-FUT-ALLATIV	
FINSK	opetus-ta undervisning- PARTITIV	
LATIN	doctrina-e undervisning-GENITIV	